

**ДАРХАН-УУЛ АЙМГИЙН СОЁЛ, УРЛАГИЙН ГАЗРЫН
2023 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮНГИЙН
ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ
ТАЙЛАН**

**ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ
2023 ОН**

**ДАРХАН-УУЛ АЙМГИЙН СОЁЛ, УРЛАГИЙН ГАЗРЫН
2023 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮНГИЙН
ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН**

Дархан-Уул аймгийн Соёл, Урлагийн Газар нь хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэр, Монгол Улсын Засгийн газрын 2021-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр, Дархан-Уул аймгийн Засаг даргын 2021-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр, Засгийн газрын гишүүнээс аймгийн Засаг даргатай байгуулсан гэрээ, 2023 оны байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө тэдгээрийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдуулан гаргасан шийдвэрүүдийг бүрэн хангахад үйл ажиллагаагаа чиглүүлж ажиллалаа.

Нэг. БОДЛОГЫН БАРИМТ БИЧГИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙН ҮНЭЛГЭЭ

1. Хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилт

➤ Аймгийн ЗДТГ-ын НБХ-ээс ирүүлсэн хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн биелэлт гаргах жагсаалтаас өөрт хамаарах 2 заалтын хэрэгжилтийг бүрэн хангуйж, сар бүр нийтдээ 11 удаа АЗДТГ-ын НБХ-т тайлагнасан.

➤ Соёлын яамнаас ирүүлсэн хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн биелэлт гаргах жагсаалтаас өөрт хамаарах 3 заалтын хэрэгжилтийг бүрэн хангуйж, нэгтгэлийг mos.igovernment.mn цахим **санд хугацаанд** илгээж тайлагнасан.

Нийт 4 бодлогын баримт бичгийн 16 заалтын хэрэгжилт 97,9 хувьтай буюу 4,89 оноотойгоор үнэлэгдлээ.

2. Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний хэрэгжилт

➤ Монгол Улсын Засгийн газрын 2021-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний өөрт хамаарах 2 заалтын хэрэгжилтийн нэгтгэлийг mos.igovernment.mn цахим **сар бүр хугацаанд** нь илгээж **бүрэн тайлагнаж ажилласан**.

Хэрэгжилтийг хангах хүрээнд 2023 онд 1 зорилт, 2 арга хэмжээг хэрэгжүүлсэн байна. Үр дүн 100 хувь буюу 5 оноотой үнэлэгдлээ.

3. Дархан-Уул аймгийн хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөний биелэлт

Аймгийн ИТХ-ын 10 дугаар тогтоолын дагуу 2023 оны хөгжлийн жилийн төлөвлөгөө 1.6-д заасан Соёл, урлагийн байгууллагын хөгжлийн зорилтыг хангахад чиглэсэн 2 арга хэмжээг хэрэгжүүлж тайланг хугацаанд **АЗДТГ-ын Нийгмийн бодлогын хэлтэст** хүргүүлэн ажиллаж байна. Аймгийн хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт 100 хувь буюу 5 оноотойгоор үнэлэгдлээ.

4. Дархан-Уул аймгийн Засаг даргын 2021-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний хэрэгжилт

Дархан-Уул аймгийн Засаг даргын 2021-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний 6 заалтын хэрэгжилтэнд хяналт шинжилгээ үнэлгээ хийхэд хэрэгжүүлсэн 6 арга хэмжээний хэрэгжилтийн үр дүн 100 хувь буюу 5 оноотойгоор үнэлэгдлээ.

5. Эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн үзүүлэлтийн үнэлгээ

Хамааралгүй.

Хоёр. БАЙГУУЛЛАГЫН ЧИГ ҮҮРГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТИЙН ҮНЭЛГЭЭ

1. Засгийн газрын гишүүн, аймгийн Засаг даргатай байгуулсан гэрээний үүргийн биелэлт

Соёл, урлагийн газар нь 2023 онд Засгийн газрын чиг үүргийг орон нутагт төлөөлөн хэрэгжүүлэх талаар Соёлын сайд бөгөөд төсвийн ерөнхийлөн захирагч болон аймгийн засаг даргын хооронд байгуулсан гэрээнд тусгагдсан 6 зорилт, 49 арга хэмжээний хэрэгжилтэнд хяналт шинжилгээ үнэлгээ хийн хэрэгжилтийг 98,5 хувь буюу 4,92 оноогоор үнэлсэн.

2. Байгууллагын тухайн жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт

Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө 14 зорилтын хүрээнд 78 арга хэмжээг тусган хэрэгжүүлсэн бөгөөд өөрийн үнэлгээгээр 99.74 хувь буюу 4,98 оноогоор үнэлүүлсэн байна.

Төлөвлөгөөний биелэлтийг цаасаар хэвлэж баталгаажуулан 2023 оны 12 дугаар сарын 11-ны өдөр аймгийн Төрийн захиргаа, удирдлагын хэлтэст хүргүүлэв.

3. Төрийн албан хаагчийн сургалт, ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааг хангах хөтөлбөрийн биелэлт

Ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааны асуудлыг шийдвэрлэх чиглэлээр 2023 онд төлөвлөгөөнд 13 заалт бүхий хавсралт төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг 93 хувь буюу 4,65 оноотой үнэлүүлсэн байна.

Төлөвлөгөөний биелэлтийг цаасаар хэвлэж баталгаажуулан аймгийн Төрийн захиргаа, удирдлагын хэлтэст байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний хамт 2022 оны 12 дугаар сарын 11-ны өдөр өглөө.

Гурав. БАЙГУУЛЛАГЫН НЭЭЛТТЭЙ БАЙДЛЫН ҮНЭЛГЭЭ

1. Байгууллагын ил тод байдлын шалгуур үзүүлэлтийн хэрэгжилтийн үнэлгээ

Мэдээллийн ил тод, нээлттэй байдлын хэрэгжилтийн тайланд: Байгууллагын үйл ажиллагааны ил тод байдлын 9 шалгуур үзүүлэлтийн хэрэгжилтийн дундаж хувь 100 хувь, хүний нөөцийн ил тод байдлын 6 шалгуур үзүүлэлтийн дундаж хувь 100 хувь, дунджаар байгууллагын ил тод байдлын шалгуур үзүүлэлтийн хэрэгжилтийн дундаж хувь 100 хувь байна.

➤ Ил тод байршуулсан мэдээллийг 7 хоног бүр шинэчлэн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, Соёлын яам болон ЗГХА СҮГ-т тухай бүр нь илгээж тайлагнасан. Мөн ЦХХХЯ, аймгийн ЗДТГ зэрэг холбогдох байгууллагуудад **10** удаа бичгээр болон цахимаар илгээж тайлагнасан.

➤ Соёлын сайдын “Шил” ажиллагааг эрчимжүүлэх тухай 2023 оны А/05 дугаар албан даалгаврын хүрээнд “Нийтийн мэдээллийн ил толд байдлын тухай хууль”-ийн 8.2-8.5 дахь заалтын 98 мэдээллээс **46** заалтын мэдээллийг <https://da.moc.gov.mn/> цахим хуудсанд нийт **531** мэдээлэл нийтэлсэн.

2. Шилэн дансны хөтлөлтийн талаар

“Шилэн дансны тухай” хуулийн хэрэгжилтийг ханган заасны гүйлгээ хийсэн тухай бүр нийтдээ **163** мэдээллийг цахим санд байршуулж, хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангуулан ажилласан.

3. Шударга байдлын түвшний талаар

АТГ-ын даргын 2010 оны 59 дүгээр тушаалаар баталсан “Төрийн байгууллагын шударга байдлын түвшинг үнэлэх аргачлал”-ын дагуу 2021 оны судалгаанд манай байгууллагын албан хаагчдаас хамрагдаагүй болно.

Тайлант хугацаанд нийтийн албан тушаалд нэр дэвших хүсэлт гаргасан 4 хүний ХАСУМ-ийг АТГ-аар хянуулж зөрчилгүй гэх дүгнэлт авч, цахимд мэдээллийг оруулсан. Шинээр томилогдсон 2 албан хаагчийн ХАСХОМ-ийг хуулийн хугацаанд нь хянан цаасаар бүртгэж, цахим бүртгэлд батал гаажуулсан.

4.Хэрэглэгчийн үнэлгээ

Соёлын харьяа байгууллагууд нийт 7 удаагийн сэтгэл ханамжийн судалгаанд 2302 хүн хамруулж үйл ажиллагаандаа ашигласан. 2023 онд тус байгууллагад хэрэглэгчдээс өргөдөл, гомдол ирээгүй болно.

Дөрөв. ТЭРГҮҮН ТУРШЛАГА, БҮТЭЭЛЧ, ШИНЭЛЭГ АЖИЛ

2023 оны Онцлох ажлуудаас дурдвал:

➤ МУИС-ийн Улаанбаатар сургуулийн Түүх, археологийн тэнхимиийн доктор Т.Идэрхангай ахлагчтай судалгааны анги нь 2023.06.25-наас 2023.07.31-ний өдөр хүртэл хугацаанд хийж гүйцэтгэсэн. “Сяньбигийн үеийн хаад язгууртын бунхант булшны малтлага, судалгаа”-ны ажлыг үргэлжлүүлэн гүйцэтгэхэд шаардлагатай төсвийг Аймгийн ИТХ-ын 2022 оны ээлжит 14 дэх хуралдаанаар хэлэлцүүлж, 70.0 сая төгрөгийг шийдвэрлүүлсэн. Бунхант булшийг малтан судлах ажлыг үргэлжлүүлж язгууртын 2 оршуулга, үүдэнд нь зарц, бараа боловсод байх магадлалтай босоо болон хагас суугаа байдалтай хоёр хүний бүтэн шарил, дал 4 өндөр, дорго, шувуу зэрэг ан амьтад, бод малын тахилга анхны байдлаараа олдсон нь Сяньбичүүдтэй холбоотой Монгол нутгаас илрэн олдоод буй хоёрдох том оршуулгын газар болохоороо түүхэн чухал ач холбогдолтой юм. Энэ жилийн малтлагаар үсний ясан хатгуур 1, төмөр ойл 2, шавар ваар 22 ихэнх нь бүтэн, хүрэл зоос 4, авсны төмөр хадаас 11, хазаарын төмөр зуузай 1, хазаарын төмөр амгай 1, хазаарын төмөр цагираг 4, төмөр арап 4, төмөр жижиг тогоо 1, хүрэл эдлэл 1, эмээлийн төмөр бүүрэг 2, шавар цар жижиг 1 ширхэг буюу нийт 55 олдвор олдсон. Малтлага судалгаанд тулгуурлан дурсгалт газар дээр хээрийн ИЛ МУЗЕЙ байгуулах урьтач нөхцөлийг бүрдүүлэх, эх орны түүхийг ирээдүй хойч үедээ үнэн зөвөөр нь өвлүүлэн үлдээх үндсэн зорилготой юм.

➤ Улаанбаатар хотын Налайх дүүргийн “Тайж хайрхан”-ы бэлд зохион байгуулагдсан “Нүүдэлчин” дэлхийн соёлын фестивальд Дархан-Уул аймаг соёлын биет бус өвийн 5 ай савын 15 өвлөн уламжлагч, соёлын бүтээлч үйлдвэрлэлийн 11 байгууллагын 100 гаруй нэр төрлийн бараа бүтээгдэхүүн, мэргэжлийн урлагийн байгууллагын 19 уран бүтээлч, бусад оролцогч 19 буюу 58 хүний бүрэлдэхүүнтэйгээр оролцсон. Соёлын өвийн орон зайн, бүтээлч үйлдвэрлэл, уламжлал шинэчлэл, баялаг байдал, соёлын биет бус өвийн олон төрөл зүйлийг түгээн дэлгэрүүлэх, илэрхийлэх хэлбэр, язгуур өв соёлоо дээдэлж, зохион байгуулалттай оролцсон амжилтаар “ШИЛДЭГ АЙМАГ”-аар шалгарч, цом батламжаар шагнуулсан.

➤ Монгол Улсын Засгийн Газраас 2023-2025 оныг Монголд зочлох жил болгон зарлаж энэ хүрээнд “СОЁЛЫН СЭРГЭЛТ-2023” аяныг 9 дүгээр сарын 23-нд “Кинонд ээлтэй хот” уриан дор Манай аймагт киноны орчин бүхий гадаад дотоод жуулчид, аялагчдын сонирхол татахуйц, кино үйлдвэрлэлийг дэмжих бодлогыг илэрхийлсэн соёлын орон зайнг бий болгох санаачлагаар эхлүүллээ. Аймгийн Музейгээс Дархан, Орхон, Хонгор сумдад Дархан хотод зураг авалт нь хийгдсэн киноны 16 ш гэрэл зургийн үзэсгэлэн зохион байгуулж 600 гаруй иргэдэд толилуулла Кино орон зайнг “Миний Монгол” цэцэрлэгт хүрээлэнд буюу “Гарын таван хуруу” киноны зураг авалт хийж байсан газарт байгуулахаар тогтох тохижилтийн эскиз төслийг танилцууллаа.

➤ “СОЁЛЫН БҮТЭЭЛЧ САР” З дахь жилдээ 11 дүгээр сарын турш амжилттай зохион байгуулагдаж Соёл, урлагийн газрын нэгдсэн төлөвлөгөөнд харьяа 7 байгууллагаас 123 арга хэмжээ хийхээр тусгагдаж 195 удаагийн үйл ажиллагаа зохион байгуулагдаж аймгийн хэмжээнд 88738 иргэдийг хамруулсан байна.

➤ Бүтээлч сарын хүрээнд Соёлын яамнаас хэрэгжүүлсэн 16-18 насыханд зориулсан Соёлын эрхийн бичигт ЕБС-ийн 1374 сургач хамрагдаж соёл, урлагийн байгууллагуудын соёлын хөтөлбөр, үйлчилгээнд амжилттай хамрагдлаа. Тайлант хугацаанд дээрх онцлох ажлуудаас гадна бүх нийтийн соёлын хүртээмжийг нэмэгдүүлэх зорилготой соёлын олон талт үйл ажиллагааг амжилттай зохион байгуулж ажилласан.

Бүх нийтийн соёлын боловсролын чиглэлээр:

➤ Аймгийн Музей УБТЗ-ын хувь нийлүүлсэн нийгэмлэгийн аялал жуулчлалын төвүүд хамтран ажиллах гэрээ байгуулж, хүүхдийн галт тэрэгний аялалд Дархан хотоор аялахын зэрэгцээ музейд зочлон боловсролын хөтөлбөрүүдэд хамрагдах боломжийг бүрдүүлсэн.

➤ “Уур амьсгалын өөрчлөлт” гэрэл зургийн зорилтот үзэсгэлэнг Дархан, Хонгор сумдад 12 хоног дэлгэж, нийт 500 гаруй үзэгч үзэж сонирхлоо.

➤ Монгол Арт Галерей нийгмийн хариуцлагын хүрээнд анхны “**НҮҮДЛИЙН ҮЗЭСГЭЛЭН**”-г аймгийн музейд 2 хоног толилуулж, нийт 100 гаруй үзэгч үзэж сонирхлоо.

➤ Залуучууд театрын уран бүтээлчид ажилчдын хамтарсан шагайн харвааны баг хамт олон Сар шинийн өдрүүдэд зориулан **Шагайн харвааны үүх түүх ёс уламжлалын талаархи нэвтрүүлгийг** бэлтгэн иргэд олон нийтэд сурталчилан таниуллаа.

➤ Хүүхдийн Номын ордон 17 дугаар жарны “Үзэсгэлэнт болгогч” хэмээх Туулай жилийг угтан Монголын үндэсний **“Хорол”** тоглоомыг цахим хэрэглэгч болон хүүхэд багачуудад таниулж сурталчиллаа.

➤ Өөрийгөө хөгжүүлэн үе тэнгийнхэндээ зөв үлгэр дуурайл үзүүлж яваа хүүхдүүдийг сурталчлан таниулах зорилго бүхий **“ХҮҮХДИЙН ЕРТӨНЦ”** цувралын анхны зочноор Ж.Мөрөн хүүг онцоллоо. Тэрээр дэлхий дахинь түүх сонирхон судалж, түүнийгээ цаасан дээр зураг болгон буулгадаг өвөрмөц авьяастай хүү юм.

➤ **“МОНГОЛ БАХАРХАЛ-НОМЫН САНГИЙН БОЛОВСРОЛЫН ХӨТӨЛБӨР”**-т тус газрын хамт олон хамрагдаж **“Үндэсний өвийг уламжилъя”** сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэнг үзэж, Монгол үндэсний хувцас хэрэглэл лекц сонсож, сампин зангидах, номын хавчуурга хийх зэрэгт суралцлаа.

➤ Аймгийн Эмэгтэйчүүдийн ордонд 2023.03.05-ны өдрөөс 10 хоногийн хугацаанд дэлгэсэн зураач С.Мөнгөнзулын анхны бие даасан уран бүтээлийн **“ГҮНЖ”** үзэсгэлэн, зохиолч Б.Шүүдэрцэцэгийн **“ЭРВЭЭХЭЙН СҮНС”** номын өдөрлөгийг зохион байгуулахад Зураач урчуудын эвлэл, Эмэгтэйчүүдийн холбоо хамтран ажиллав.

➤ JCI Их Хүрээ салбараас санаачлан хэрэгжүүлж буй **“MIND UPDATE”** төслийг Соёлын яам дэмжиж байгаа бөгөөд хувь хүний хөгжлийн сургалтыг аймгийн БШУГ-тай хамтран зохион байгуулж, ЕБ-ын ахлах ангийн 590 гаруй сургач хамрагдсан юм.

Соёлын өв, уламжлалын чиглэлээр:

➤ Монгол түүх, соёл, үл хөдлөх дурсгалын 2022 оны тайланг Соёлын өвийн үндэсний төвд хүлээлгэж өгсөн. Тооллогоор нийт 51 дэсийн 361 үзмэрийг 100% хамруулсан.

➤ Төвийн бүсийн соёл, урлагийн байгууллагын ажилтнуудын дунд зохион байгуулсан "**ШАГАЙН ХАРВАА**" тэмцэнд 100 гаруй шагайн харваачид оролцлоо.

➤ Орон нутгийн RGB ТВ-тэй хамтран "**САЙХАН ШИНЭЛЖ БАЙНА УУ**" сар шинийн баярын нэвтрүүлгийг бэлтгэн Шинийн нэгний өдөр Дарханы иргэд олон нийтэд толилууллаа.

➤ Шарын гол сумын Соёлын төв XVII жарны "ҮЗЭСГЭЛЭНТ БОЛГОГЧ" хэмээх усан ТУУЛАЙ жилийн сар шинийн өдрийг тохиолдуулан уран бүтээлчид, дугуйлангийн сурагчдын хамтарсан "**ТЕЛЕ КОНЦЕРТ**"-ыг үзэгч түмэндээ өргөн барьлаа.

➤ Монголын уламжлалт сар шинийн баяр, гэгээн хайрын баярыг угтан "**НЭГЭН ЖАРНЫ ТҮҮХИЙГ ӨГҮҮЛЭХ ҮНЭНЧ ХАЙР**" сэдвээр Шарын гол сумын ахмад хосыг онцлон контент бэлтгэж иргэд олон нийтдээ түгээллээ.

➤ Монгол улсын мастер тогооч Ч.Зунгарайн санаачилгаар үндэсний үнэт өв соёл болох цагаан сарын идээ ундаа, мах шүүс бэлтгэх арга ажиллагаа, ёс заншлыг тайлбарлан таниулах, уламжлан өвлүүлэх зорилгоор "**ӨВ СОЁЛ-ЦАГААН САР**" уулзалт хэлэлцүүлгийг аймгийн Ахмадын хөгжлийн төвтэй хамтран зохион байгуулав.

➤ Улсын мэргэн харваач Ш.Долгор нь өөрийн гараар хийсэн шагай харвааны хэрэгсэлээ аймгийн музейд хандивлалаа. Үүнд том жижиг хасаанууд, өндөр аргай, шалчгай, чавх, тохой урт мод, өрөг зурхай, 1985 оны гэрэл зураг зэрэг багтаж байна.

➤ Дархан сумын Ахмадын Хорооны дарга агсан Д.Тожилын хэрэглэж байсан аккордеон /баян хуур/ хөгжмийг түүний охин Т.Мөнхцэцэг музейн "**ИЛГЭЭЛТИЙН ЭЗЭД**" буланд хандивлаж, сан хөмрөт хадгалууллаа.

➤ Аймгийн соёлын байгууллагууд "Уламжлалт өв соёлоо дээдэлье", "Үндэсний наадгай-бидний бахархал", "ЕРӨӨЛ ДҮҮРЭН МОНГОЛ", "Үндэсний өвийг уламжилъя", "Хорол, Үйчүүр" "**ӨВ СОЁЛОО ДЭЭДЭЛЦГЭЭ**", "Дээлтэй Монгол", "МОНГОЛ ЁС ЗАНШЛАА ЭРХЭМЛЭЕ", "Ерөөл дүүрэн цагаан сар", "Бултаараа уншдаг бол ГОЁ" зэрэг уралдаан, наадам, уламжлалт наадгайн хөтөлбөр, арга хэмжээг зохион байгуулж түүх уламжлалаа түгээн дэлгэрүүллээ.

➤ Ардын бий биелгээний арга барил, биелэх онцлог, зан үйлийн боловсрол олгох, соёлын биет бус өвийг өвлүүлэн уламжлуулах зорилгоор "**УГСААТАН БИЙ**" төслийг УИХ-ын гишүүн, Ёс зүй, сахилга хариуцлагын байнгын хорооны дарга Б.Баттөмөрийн дэмжлэгээр тус газраас эрхлэн зохион байгуулж, сургагч багш бэлтгэх болон сонирхогчийн гэсэн 2 ангид нийт 140 гаруй хүн хамрагдсан.

➤ Дархан-Уул аймгийн Соёлын салбарын залуучуудын хөгжлийн зөвлөлөөс санаачлан "**ӨВ СОЁЛОО ӨВЛӨН УЛАМЖИЛЪЯ**" зүү ороох хатгамлын сургалтыг 2023.03.17-ны өдрөөс эхлүүллээ. Сургалтад ЕБ-ын 1 дүгээр сургуулийн сургачид хамрагдсан. Дархан сумын ЗДТГ-аас хавтага, даалингийн бэлдэц, зүү утсаар дэмжсэн.

➤ Аймгийн музейд Соёлын биет бус өвийн өвлөн уламжлагчдыг бүртгэлжүүлэх ажил үргэлжилж байна. Хотгойд ардын дууны өвлөн уламжлагч Ш.Наранцэцэгийн аав Б.Шоомбай нь нутаг орондоо алдартай уртын дуучин байжээ. Аав нь түүнд хотгойд ардын дуу "Жаран цагаан хонь", "Агар гурван сүлжээ", "Будармаар будармаар салхи" зэрэг дуунуудыг зааж сурган өвлөн уламжлуулжээ.

➤ Хүүхдийн номын ордон монголчуудын оршихуйн соёлын нэн үнэт өв болох "**Угийн бичиг**" буюу өөрийн гэр бүлийн түүхээ, үеэс үед, үр

хүүхэддээ өвлүүлэн ухааруулах зорилгоор **УГИЙН БИЧИГ ХӨТЛӨХ** сургалтыг зохион байгууллаа.

➤ Үндэсний өв соёл, уламжлалыг өвлүүлэх зорилгоор аймгийн Төв номын сангаас Соёлын боловсролын "МОНГОЛ БАХАРХАЛ" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлсэн. Оролцогчид сампин зангидааж, номын хавчуурга хийж Үндэсний өвийг уламжилъя сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэнтэй танилцлаа.

➤ . Монголын уламжлалт "**ҮЙЧҮҮР**" тоглоомыг хүүхэд багачууд иргэд олон нийтэд зааж сургах Музейн боловсролын хөтөлбөрийг тогтмол зохион байгуулж байна. Ерөнхий боловсролын сургуулийн сурагчдад болон Ахмадын хөгжлийн төвийн ахмадууд, албан хаагчдад үйчүүр тоглоомыг зааж, монгол наадгайг сурталчлав.

➤ Тэгш хүртээмжтэй нийгмийг цогцлоох, Монгол үндэстний ижилсэл ба ялгарлыг дэлхийд таниулах зорилготой тус киноны нээлтэд аймгийн удирдлагууд, ЕБС-ын сургуулийн сурагчид, багш, эцэг эхийн төлөөлөл өргөнөөр оролцлоо.

Урлаг, уран бүтээлийн чиглэлээр:

➤ Залуучууд театрын уран бүтээлчид "Үзэсгэлэнт" болгогч Туулай жилийн Цагаан сарын баярт зориулсан "ЭНХ МЭНДИЙН ХАДАГ" тоглолтыг азай буурал ахмадууд болон үзэгч олондоо өргөн барьлаа.

➤ Хонгор сумын Соёлын төвийн хамт олон дугуйлангийн сурагчидтай хамтран Үзэсгэлэн болгогч хэмээх Харагчин туулай жилийг угтан "**ХОНГОРЫН ДУУЛАЛ-2023**" **урлагийн тоглолтоо** Буурал, Салхит багуудад тоглон 300 гаруй иргэдэд толилууллаа.

➤ Залуучууд театрын залуу уран бүтээлчдийн хамтарсан гэгээн хайрын баярт зориулан "**ХАЙР ӨӨРӨӨ ГАИХАЛТАЙ**" богино хэмжээний лайв тоглолтыг цахимаар дамжуулан үзэгчдийн хүртээл болгож, Олон улсын Эмэгтэйчүүдийн эрхийг хамгаалах өдөрт зориулсан "**ХОРВООД ГАНЦХАН ЭЭЖДЭЭ**" уран бүтээлийн тоглолтыг үзэгч олондоо өргөн барьж, Эх орончдын өдөрт зориулсан "МЭНДИЙН ЦЭНХЭР ХАДАГ" уран бүтээлийн тоглолтыг Дархан сумын иргэдэд толилууллаа.

➤ Тэгш хүртээмжтэй нийгмийг цогцлоох, Монгол үндэстний ижилсэл ба ялгарлыг дэлхийд таниулах зорилготой "Трио" тус киноны нээлтэд аймгийн удирдлагууд, ЕБС-ын сургуулийн сурагчид, багш, эцэг эхийн төлөөлөл өргөнөөр оролцлоо.

ЦААШИД АВАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ САНАЛ:

1. Төрийн албаны шинэтгэлийн хүрээнд соёлын салбарт үүсч буй хүний нөөцийн хомсдолд анхаарал хандуулж, соёлын ажилтнуудыг гадаад, дотоодын их, дээд сургуулиад урт болон богино хугацаагаар сургах, мэргэшүүлэх тал дээр дэмжлэг үзүүлэх;

2. "Алсын хараа-2050" Монгол улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогод тусгагсаны дагуу гадаад харилцаа, хамтын ажиллагааны цар хүрээг өргөжүүлэх хүрээнд орон нутгийн соёлын байгууллагыг олон улсын хэмжээнд сурталчлан таниулах, харилцан туршлага судлуулах;

3. Монгол Улсын Засгийн газрын 2018 оны 382 дугаар тогтоолын 4 дүгээр хавсралтаар батлагдсан "Төрийн үйлчилгээний албан хаагчид ур чадварын нэмэгдэл олгох нийтлэг журам"-ын 4-т заасны дагуу соёлын салбар, мэргэжлийн онцлогийг харгалзан төрийн үйлчилгээний албан хаагчид ур чадварын нэмэгдэл олгох шалгуур үзүүлэлтийг Соёлын асуудал хариуцсан Засгийн газрын гишүүн нь Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн, санхүүгийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүнтэй хамтран тогтоох эрх зүйн орчин бүрдсэн байх тул төрийн албаны шинэтгэлийн хүрээнд соёлын салбарт

ажиллаж байгаа ажилтан, албан хаагчдад ур чадварын нэмэгдэл олгох шалгуур үзүүлэлтийг нэн даруй батлуулах;

4. MNS 6981:2022 Соёлын төв, соёлын ордон. Орчин ба үйлчилгээнд тавих ерөнхий шаардлага стандарт 2024 оны 01 дүгээр сарын 01-нээс хэрэгжиж эхлэхтэй холбогдуулан сумдын соёлын төвүүдэд стандартын A, F хавсралтад дурдагдсан барилга байгууламжийн хүчин чадлыг тооцох хэм хэмжээ, байгууллагын орон тоог стандартын жишигт нийцүүлэх зэрэг хүндрэлтэй асуудлууд үүсч байгаа тул шийдвэрлэх тал дээр анхаарал хандуулах;

5. Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны сайдын 2015 оны 12 дугаар сарын 10-ны өдрийн А/195 дугаар тушаалаар баталсан “Төрийн өмчийн мэргэжлийн урлагийн байгууллагын үлгэрчилсэн дүрэм”-ийг шинэчлэн батлах;

6. Шилэн хяналтын цахим системийг соёлын салбараар нь салгаж, хөгжүүлэлтийг боловсронгуй болгох;

7. Эрсдэлийн үнэлгээ хийхэд ашиглах зөвлөмжийг боловсруулан ирүүлж байх;

8. Мэргэжлийн урлагийн байгууллагын соёлын ажил үйлчилгээг шалгах хяналтын хуудас, мэргэжлийн урлагийн байгууллагын объектыг эрсдэлийн ангилалд хамааруулах шалгуур үзүүлэлтийг тус тус шинээр боловсруулан батлах;

9. Соёлын байгууллагуудын албан хаагчдын албан тушаалын тодорхойлолтыг боловсруулан нэг загварт оруулах;

10.“Гар урлал болон урлагийн зориулалттай зүйлс. Музейн үйл ажиллагаанд тавих шаардлага” MNS 5634:2006 стандартын бүтцэд дурдсан зарим албан тушаалын нэршлийг соёл, урлагийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан тушаалын зэрэглэл, түүнд хамаарах албан тушаалын жагсаалттай уялдуулах.

11.Дижитал шилжилттэй уялдуулан гүйцэтгэлийн удирдлагын мэдээллийн цахим систем <http://plan.igovernment.mn>-ийн Зохион байгуулалтын нэгжийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтийг тайлагнаж, үнэлгээ хийж баталгаажуулсан даруйд Байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт рүү мэдээлэл нь автоматаар татагдаж байхаар тохиргоог хийлгэх;

12.Соёлын сайдын аймгийн Засаг даргатай байгуулах дараа оны гэрээг орон нутгийн төсөв хэлэлцэн батлахаас өмнө санал авч боловсруулах;

ТАНИЛЦСАН:
СОЁЛ, УРЛАГИЙН ГАЗРЫН ДАРГА

Х.СОЁЛ-ЭРДЭНЭ

ТАЙЛАНГ БОЛОВСРУУЛСАН:
ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭ, СТАТИСТИКУ
МЭДЭЭ ХАРИУЦСАН МЭРГЭЖИЛТЭН

Ш.ДЭЛГЭРМАА

**ДАРХАН-УУЛ АЙМГИЙН СОЁЛ, УРЛАГИЙН ГАЗРЫН
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮНЭЛГЭЭНИЙ ДҮН
(2023 он)**

1	2	Хувь	Жин	Оноо
Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилтийн үнэлгээ	1. Хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилт	97,9	0,6	
	2. Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хэрэгжилт	100		
	3. Дархан-Уул аймгийн хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт	100		
	4. Дархан-Уул аймгийн Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хэрэгжилт	100		
	5. Эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн үзүүлэлтийн үнэлгээ	-		
Байгууллагын чиг үүргийн үзүүлэлтийн үнэлгээ	1. Засгийн газрын гишүүн аймаг, нийслэлийн Засаг даргатай байгуулсан гэрээний үүргийн биелэлт	98,5	4,94	
	2. Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт	99,74		0,2
	3. Төрийн албан хаагчийн сургалт, ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааг хангах хөтөлбөрийн биелэлт	93		
Байгууллагын нээлттэй байдлын үнэлгээ	1. Байгууллагын ил тод байдлын үнэлгээ	100	0,2	
	2. Шилэн дансны хөтлөлтийн үнэлгээ	100		
	3. Шударга байдлын түвшний үнэлгээ	-		
	4. Хэрэглэгчийн үнэлгээ	100		
Ерөнхий үнэлгээ		98,9		

ХЯНАСАН:

СОЁЛ, УРЛАГИЙН ГАЗРЫН ДАРГА

Х.СОЁЛ-ЭРДЭНЭ

ҮНЭЛГЭЭ ХИЙСЭН:

ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭ СТАТИСТИК

МЭДЭЭ ХАРИУЦСАН МЭРЭГЖИЛТЭН

Ш.ДЭЛГЭРМАА